

derved at give tilkjende, at jeg ikke misbilliger i saa høi Grad som mange andre ærede Medlemmer Forslagets Fremlæggelse af den høitærede Minister. Jeg kan meget godt begribe, at den store Masse af Ansøgninger om at maatte svare en høiere Rente end den lovbestemte, der ere strømmede ind i Ministeriet i de sidste Aar, har kunnet give fuldkommen Begrundelse til at fremlægge et Forslag som dette; men jeg deler paa den anden Side som sagt den Tanke, at der næres en vis Frygt omkring i Landet, og troer derfor, at det vil være for tidligt nu fuldstændig at frigive Rentefoden. Jeg er derfor ikke saa harmelig over, at Forslaget er fremkommet, som flere Andre, da de Udtalelser, som gaae saa stærkt derimod, saavel som Udtalelserne til Fordeel derfor kunne komme til at klare sig rundt omkring i Landet, saa at Folk kunne faae Die paa, hvorledes det hænger sammen, tænke sig dybt ind i Sagen og saa om føie Tid komme til den Overbeviisning, at det bedste Forhold vil være fuldstændig at frigive Rentefoden. Hertil skal jeg indskrænke mig.

Madjen: Jeg nærer ikke den store Frygt for dette Lovudkast's Vedtagelse, som af Mange er udtalt, og ligesaa lidt har jeg mærket til den store Bevægelse, som dette Lovudkast skulde afstedkomme. Maaskee det kan have sin Grund deri, at i den Egn, hvor jeg er fra, blive Capitalerne i Almindelighed udlaante i mindre Summer, maaskee ogsaa deri, at Eiendommene der ere af en mindre Værdi; det kan maaskee ogsaa ligge deri, at Eiendommene der i Almindelighed ikke ere saameget gaaede over i Speculanter's Hænder; thi jeg har lagt Mærke til, at det netop er fra Besidderne af de Eiendomme, som i de senere Aar ere gaaede over i Speculanter's Hænder, og som i et Tidrum af saa Aar ere afhændede paa 3die, 4de, 5te Haand, at Begjæringerne ere udgaaede om Tilladelse til at maatte svare en høiere Rente end 4 pCt. Den eneste Grund, som jeg skulde have at anføre for, at Regjeringen og Rigsdagen skulde betænke sig paa at give Rentefoden fri for Tiden, er den, at jeg har lagt Mærke til, at mange Eiendomme, ved saa ofte at gaae over i forskjellige Eiers Hænder, ere

blevne saa at sige mishandlede. Der er adskillige Eiendomme, som jeg kjenner, som ere behandlede saaledes, at ikke blot Gjøbningen, men selve Steenbroen er bleven solgt fra Eiendommene, som derved næsten ere blevne berøvede det Halve af deres egentlige Værdi; thi det er, som bekendt, ikke af liden Betydning, at en Mand sælger Gjøbningen fra sin Eiendom. Derved vil Enhver indrømme, at Eiendommen ogsaa taber i Skatteværdi, og fra den Side betragtet troer jeg, at der kan være Grund til endnu i nogen Tid at holde paa den bundne Rentefod. Ikke destomindre vil jeg stemme for Lovens Overgang til anden Behandling, og jeg kunde ogsaa nok ønske, at den kunde blive endelig vedtagen; men, for at jeg skulde give min Stemme dertil, maatte der optages en Bestemmelse i den, hvorefter alle Udlaan i faste Eiendomme skulde være bundne til en fast Rente fod af 4 pCt., idetmindste i et Tidrum af 10 Aar.

N. Andersen (Ahhvns. Amts 3die Valgkreds): Jeg skal ikke udtale mig om det, som mange ærede Medlemmer have udtalt sig om; men da jeg i det Væsentlige kan henholde mig til, hvad der af flere af dem er udtalt, kun berøre, hvad der efter min Anskuelse ligger til Grund for disse mange Begjæring om at maatte svare en høiere Rente. Der er sagt, at det er urigtigt at paatvinge Befolkningen en fast Rentefod, og at de Bevillinger, der i de senere Aar ere indløste, skulde føre Beviis for, at der er en Trang tilstede til at faae en ubunden Rentefod. Den første Deel af dette Argument er en Sandhed, men den sidste Deel holder efter min Mening ikke Stik; thi Grunden til, at saamange Bevillinger ere erhvervede, søger jeg fornemmelig deri, at den Speculationsaand, som i de senere Aar har gjort sig mere og mere gjældende med Hensyn til Eiendomsandlerne, har gjort det med en saadan Driftighed, at der paa flere Steder kun er erhvervet den halve Værdi for Pengene. Nu er det ganske naturligt, at saa ofte Saadant er skeet, og Vedkommende er kommen for at laane Penge, har han paa Grund af det usikre Pant ikke kunnet erholde disse uden imod en høiere Rente. Jeg kan godt forstaae, at der kan være Trang til en høiere Rentefod, thi det kan Con-